

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Br:

20. jun 2024.

IZVJEŠTAJ

o učešću predsjednika Vlade Milojka Spajića na Konferenciji o oporavku Ukrajine i godišnjem prijemu Istočnog odbora njemačke privrede, 10-14. jun 2024, Berlin, Savezna Republika Njemačka

Predsjednik Vlade Milojko Spajić učestvovao je, na poziv saveznog njemačkog kancelara Olafa Šolca i predsjednika Ukrajine, Volodimira Zelenskog, na Konferenciji o oporavku Ukrajine (URC24), koja je održana u Berlinu, 11-12. juna 2024. Tokom boravka u Berlinu, predsjednik Vlade učestvovao je, na poziv regionalne direktorice za Jugoistočnu Evropu u Istočnom odboru njemačke privrede (OA), Anje Kiring, na godišnjem prijemu Odbora koji je održan 13. juna 2024. u Berlinu.

Premijer Spajić je, takođe, učestvovao i na događaju Njemačkog atlantskog društva (Deutsche Atlantische Gesellschaft – DAG) posvećenom obilježavanju 75 godina postojanja NATO-a, kao i na ekonomskom panelu "Inovativni, održivi, konkurentni – elementi za snažnu poslovnu lokaciju" koji u okviru "Dan privrede 2024" organizovao Ekonomski savjet Hrišćansko-demokratske unije Njemačke - CDU.

U sastavu crnogorske delegacije predvođene predsjednikom Vlade Spajićem, bili su: šef Kabineta Branko Krvavac, savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku politiku Milica Perišić, savjetnica predsjednika Vlade za ekonomsku politiku Milena Milović, savjetnik predsjednika Vlade za medije Veliša Jovanović i otpravnik poslova a.i. Zdravko Jovović.

Konferencija o oporavku Ukrajine (URC24)

Ovogodišnja Konferencija o oporavku Ukrajine, treća od početka vojne agresije, održana je pod motom "Ujedinjeni u odbrani. Ujedinjeni u oporavku. Zajedno jači.", okupila je preko 2000 učesnika iz više od 60 zemalja, uključujući veliki broj političkih lidera, predstavnike međunarodnih organizacija, finansijskih institucija, privatnog i civilnog sektora, think-tank organizacija, te pripadnike ukrajinske dijaspore, kako bi razmijenili mišljenja o modalitetima saradnje u cilju pružanja konkretne pomoći Ukrajini u njenom sveobuhvatnom oporavku i razvoju. Konferencija je bila fokusirana na sljedeće četiri tematske dimenzije: poslovnu dimenziju, kroz ohrabrivanje učešća privatnog sektora u rekonstrukciji zemlje; ljudsku dimenziju, kroz obezbjeđivanje instrumenata za oporavak društva; lokalnu i regionalnu dimenziju, kroz unaprijeđenje procesa učešća lokalne zajednice u regionalnom razvoju zemlje; te posebno važnu EU dimenziju, imajući u vidu da je Konferencija po prvi put održana u jednoj državi članici EU.

Konferenciju su otvorili savezni njemački kancelar **Olaf Šolc**, predsjednik Ukrajine **Volodimir Zelenski** i predsjednica Evropske komisije, **Ursula fon der Lajen**. Kancelar **Olaf Šolc** je istakao da rekonstrukcija Ukrajine znači i rekonstrukciju buduće države članice EU jer budućnost Ukrajine leži u EU. "Ukrajina će pobijediti u ovom ratu, jer je pokazala snagu i lojalnost ka evropskim principima, jer je odabrala evropski put i mi smo na tom putu uz njih", kazao je on. Naglasio je da rekonstrukcija i modernizacija zemlje zahtijeva ogromna ulaganja, za šta će biti potreban i privatni kapital. Njemačka, zajedno

sa partnerima kao što su SB, EU i Japanska agencija za međunarodnu saradnju, podržava Ukrajinski fond za poslovni razvoj, a model može biti njemačka Kreditna unija za obnovu od koje mala i srednja ukrajinska preduzeća mogu posebno imati koristi. On je istakao i da odnosi između Njemačke i Ukrajine nikada nijesu bili tako bliski kao danas i da je od februara 2022. obezbijedena značajna vojna pomoć. U tom kontekstu, kazao je da su ukrajinskoj vojsci trenutno najpotrebniji municija i oružje, posebno za protivvazdušnu odbranu, te da će u narednom periodu Njemačka Ukrajini isporučiti treći protivvazdušni sistem Patriot, kao i sisteme protivvazdušne odbrane IRIS-T SLM, protivvazdušne tenkove Gepard, rakete i artiljerijsku municiju. Istovremeno, pozvao je prisutne da podrže njihovu inicijativu za jačanje ukrajinske protivvazdušne odbrane.

Predsjednik Ukrajine **Volodimir Zelenski** istakao je da Ukrajinci već dvije godine pokazuju da su sposobni da potisnu okupatora sa njihove teritorije i ostvare pobjede kao i da, zahvaljujući modernim protivvazdušnim sistemima, mogu uništiti bilo koje ruske rakete i dronove. Na toj liniji, kazao je trenutno najveća strateška prednost Rusije u odnosu na Ukrajinu na nebu i da je odgovor na to upravo protivvazdušna odbrana. Rekao je da je Ukrajini potrebno najmanje 7 Patriot sistema da bi odgovorila na napade druge strane. Nadalje, apostrofirao je potrebu da se u najskorijem roku osigura bezbjednost energetskih izvora koji su konstantna meta ruskih napada, saopštivši da je uništeno 80% termoelektrana i trećina hidroelektrana u Ukrajini, te da se mora učiniti sve što je moguće da se sačuva postojeća proizvodnja. On je ukazao i na važnost postizanja dogovora kojim bi Ukrajina tokom juna dobila pregovarački okvir i otpočela pregovore o pristupanju EU, naglasivši da je Ukrajina ispunila sve neophodne uslove za početak pregovora i da bi takva odluka predstavljala dokaz da Evropa ne može biti slomljena pritiscima, vještačkim sumnjama, niti bilo kakvom manipulacijom.

Predsjednica EK **Ursula fon der Lajen** kazala je da se Ukrajini moraju obezbijediti sredstva za odbranu i podsjetila da je na prošlogodišnjoj konferenciji istakla da se Ukrajini treba transferisati prihod od zamrznute ruske imovine što se sada ostvaruje u skladu sa međunarodnim pravom – 1,5 milijardi eura vanredne dobiti će biti dostupno u julu, od čega 90% ide na odbranu a 10% na rekonstrukciju. Dodala je i da je u Londonu prošle godine predstavila paket pomoći Ukrajini vrijedan 50 milijardi eura za period 2024-2027, od čega je 6 milijardi već stiglo u Ukrajinu, dok će se u Berlinu, sa partnerskim bankama, potpisati prvi ugovori vrijedni 1,5 milijardi eura za privlačenje investicija u Ukrajinu iz privatnog sektora. Naglasila je, takođe, da je prikupljeno blizu 500 miliona eura za hitne opravke ukrajinske energetske mreže kao i više od 1.000 generatora za hitnu proizvodnju električne energije, dok će hiljade solarnih panela uskoro stići u tu zemlju. Na kraju, najavila je dodatnih 1,9 milijardi eura pomoći do kraja ovog mjeseca, kao rezultat sveobuhvatnih reformi i investicione strategije a koje, takođe, obuhvataju reforme sektora pravde i borbu protiv korupcije, što je neophodno za približavanje Ukrajine EU. "Ukrajina je ispunila sve korake koje smo zacrtali. I zato smatramo da bi EU trebalo da počne pristupne pregovore sa Ukrajinom već do kraja ovog mjeseca", zaključila je predsjednica EK.

Predsjednik Vlade **Milojko Spajić** istakao je da Konferencija predstavlja pravu šansu da pokažemo prijateljima iz Ukrajine da nijesu sami. Ponovio je snažnu posvećenost i spremnost Crne Gore da pomogne Ukrajini u predstojećem zahtjevnom i izazovnom procesu njenog oporavka, rekonstrukcije i modernizacije, dodajući da je agresija Rusije podsjetnik i upozorenje na važnost solidarnosti i zajedničkog djelovanja. U tom kontekstu, naglasio je da Crna Gora ostaje, zajedno sa svojim međunarodnim partnerima, odlučna da pruži sveobuhvatnu podršku Ukrajini i njenom narodu, te da je pravi prijatelj i čvrst podržavalac Ukrajine i njene evropske i evroatlantske perspektive.

Učešće na godišnjem prijemu Istočnog odbora njemačke privrede (OA)

Predsjednik Vlade Milojko Spajić bio je počasni gost i glavni govornik na godišnjem prijemu Istočnog odbora njemačke privrede (OA) 13. juna 2024, na kojem je preko 150 predstavnika njemačkih državnih institucija, kompanija članica i članova diplomatskog kora, dobilo uvid u sve prednosti koje donosi ulaganje u Crnu Goru kao državu predvodnicu u EU integracijama.

Događaj je otvorila predsjedavajuća Odborom, **Katrina Klas-Mulauzer**, koja je istakla da je pozivom premijeru Spajiću na ovogodišnjem događaju Odbor želio da pošalje jasnu poruku donosiocima odluka da otvore granice i prošire EU, da omoguće ostalim zemljama pristup tržištu. Veliki napredak u EU integracijama i uspješno završeni brojni reformski procesi privukli su pažnju ogromnog broja njemačkih privrednika, koji ponovo razmišljaju o Crnoj Gori kao investicionoj destinaciji, kazala je ona i dodala da se slaže sa mišljenjem kancelara Šolca o važnoj ulozi „graditelja mostova“ i „pomiritelja“ koju Crna Gora igra na Zapadnom Balkanu, te izrazila nadu da će Crna Gora uskoro postati 28. članica EU i zaključila da samo ujedinjena Evropa može ostvariti prosperitet u ovakvim vremenima i okolnostima.

Predsjednik Vlade **Milojko Spajić** je informisao o sprovedenim reformskim procesima u proteklih sedam mjeseci, benefitima i rezultatima koji iz istih proističu, naglasivši da se aktuelna Vlada spremno uhvatila u koštac sa svim zadacima koje stoje pred Crnom Gorom, kako bi postala dio jedinstvenog tržišta, što je vitalno za snaženje ekonomije. Istakao je da Crna Gora ima vrlo dinamičnu ekonomiju, koja je u prethodne tri godine imala izuzetan ekonomski rast na nivou 13, 6,4 i 6%, što ju je svrstalo među najbrže rastuće ekonomije svijeta i potvrdilo veliki privredni potencijal, te ukazao da se taj trend nastavlja i u 2024.

U nastavku, naglasio je da je vladavina prava tema od posebnog značaja za privlačenje kredibilnih investitora, dok je dobijanje IBAR-a još jedan signal da Crna Gora pokazuje da je dostojna članstva u EU i usvaja vrijednosti koje Unija baštini. Premijer je dodao da sve izvjesniji uspješan kraj integracionog procesa nije jedino novo što Crna Gora nudi investitorima, jer nova Vlada ažurno radi na unaprjeđenju poreske politike, agilnosti administracije, komunikacije sa privrednicima koji žele da investiraju u našu državu, unaprjeđenju infrastrukture kroz punu valorizaciju kapaciteta aerodroma, rekonstrukciju željeznica i izgradnju auto-puteva. Kazao je i da Crna Gora, kao primamljiva turistička destinacija sa stabilnim ambijentom za ulaganja, radi sve da se cjelokupan angažman umreži kroz rast investicija, povećanje broja turista i u konačnici razvoja drugih privrednih grana, a prvenstveno poljoprivrede. Naglasio je, takođe, značaj Berlinskog procesa u okviru kojeg je Crna Gora već zauzela poziciju lidera po pitanju ispunjavanja obaveza i svojim cjelokupnim djelovanjem pokazala da širi politiku miru i zajedničkog djelovanja regiona u pravcu jačanja ekonomskog i životnog standarda svih građana.

Događaj u organizaciji Njemačkog atlantskog društva (DAG)

Predsjednik Vlade **Milojko Spajić** je 11. juna 2024. bio govornik na "otvorenoj debati" sa premijerkom Estonije **Kajom Kalas**, koju je povodom obilježavanja 75 godina od osnivanja NATO organizovalo Njemačko atlantsko društvo (DAG), a domaćin je bio Visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH i predsjedavajući DAG-om, **Kristijan Šmit**.

Predsjedavajući DAG-om **Kristijan Šmit** izrazio je zadovoljstvo učešćem premijera Crne Gore i Estonije što je istovremeno i dokaz posvećenosti ove dvije države ujedinjenoj i trajnoj zajednici vrijednosti, najuspješnijem bezbjednosnom savezu u istoriji – NATO.

Istakao je da se NATO i saveznice moraju suočiti sa dva velika paralelna izazova: pružanje trajne vojne, finansijske i humanitarne podrške Ukrajini, uz istovremeni rad na značajnom jačanju sopstvenih sposobnosti odvratanja, odbrane i političkog kapaciteta da odvrati i, ako je potrebno, odbrani teritoriju Alijanse od Rusije.

Predsjednik Vlade **Milojko Spajić** naglasio je značaj sedmogodišnjeg članstva Crne Gore u NATO-u, tokom kojeg se naša država pokazala kao pouzdan partner koji ispunjava svoje obaveze. Ukazao je i na regionalni i širi kontekst u kojima se Crna Gora kao članica Alijanse osjeća bezbjedno, te benefite istog reflektuje ne samo na bezbjednosnu ravan već i na kreiranje sigurnog i primamljivog ekonomskog ambijenta za strane investicije i turiste. Ponovio da je dalja pomoć i podrška Ukrajini neupitna kako po pitanju odbrane njenog teritorijalnog integriteta i suvereniteta i oporavka nakon ruske vojne agresije, tako i na njenom putu ka članstvu u EU. Na pitanje kako vidi „plan B“ ukoliko Ukrajina izgubi u ratu koji Rusija vodi protiv nje, premijer Spajić je odgovorio da „nema plana B, jer bi isti značio da se odustalo od plana A – mira u Ukrajini“.

Premijerka Estonije **Kaja Kalas** je apostrofirala značaj članstva Estonije i generalno zemalja Baltika u NATO, posebno u okolnostima izazova koje Rusija predstavlja za taj region. Ponovila je neupitnu podršku Ukrajini, ali i istakla neophodnost zajedničkog djelovanja svih NATO članica u cilju obnove Ukrajine. Ona je mišljenja da se pitanje dozvole upotrebe oružja obezbijedenog od strane NATO članica za targetiranje meta na teritoriji Rusije mora posmatrati kroz prizmu dvije teze koje se u diskursu provlače – Ukrajina mora pobijediti ili Ukrajina ne smije izgubiti? Kazala je da je krajnji cilj mir u Ukrajini ali da se pritom ne smije zaboraviti istorijska konstanta odluka ruskog rukovodstva: „ako želi da napadne – to će i učiniti, bez obzira na pozicije napadnute zemlje ili međunarodne zajednice.“

Na marginama događaja, predsjednik Vlade, **Milojko Spajić**, razgovarao je sa predsjednicom Vlade Estonije, **Kajom Kalas**, kojom prilikom su razmijenja mišljenja o bilateralnim pitanjima, regionalnim kretanjima i dešavanjima na širem međunarodnom planu. S tim u vezi, ponovljena je snažna podrška Estonije daljem napretku naše zemlje u oblasti evropskih integracija i iskazana zahvalnost na Crnoj Gori što je u svijetlu regionalnih problema čvrsto uz evropsku vanjsku i bezbjednosnu politiku i Ukrajinu.

Premijer **Spajić** iskazao je zadovoljstvo susretom i zahvalio na snažnoj i konzistentnoj podršci Estonije perspektivi članstva zemalja Zapadnog Balkana u EU. Naglasio da je Crna Gora pouzdan i predvidiv partner i da već više od decenije stoprocentno usklađena sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU. Takođe, istakao je da je Crna Gora zainteresovana za učešće u Inicijativi tri mora, ali i svim drugim inicijativama koje promovišu ekonomski rast i saradnju u oblastima transporta, energetike i digitalne nezavisnosti, dodajući da Crna Gora može pomoći u pogledu lanaca snabdijevanja.

Panel "Inovativni, održivi, konkurentni – elementi za snažnu poslovnu lokaciju" u organizaciji Ekonomskog savjeta Hrišćansko-demokratske unije (CDU)

Predsjednik Vlade **Milojko Spajić** učestvovao je na panelu "Inovativni, održivi, konkurentni – elementi za snažnu poslovnu lokaciju", koji je održan u sklopu "Dan privrede 2024" u organizaciji Ekonomskog savjeta CDU.

Tom prilikom, premijer **Spajić** upoznao je prisutne sa ključnim aspektima programa Evropa sad 1 kojim u Crnoj Gori porezi i doprinosi na rad smanjeni za pola, dok je minimalna zarada udvostručena. Istovremeno, naglasio je da, uprkos upozorenjima da će budžetski prihodi biti smanjeni, isti porasli za 20% i da poreska disciplina značajno

porasla. Apostrofirao je, takođe, da u posljednje četiri godine prosječna neto zarada porasla sa 500 na 850 eura, bez povećanja bruto iznosa zarade, kao i da Crna Gora ima najmanju bruto a najveću neto zaradu na Zapadnom Balkanu.

Na marginama ekonomskog panela, premijer Spajić razgovarao je sa njemačkim privrednicima i prezentovao potencijale Crne Gore, prvenstveno u turističkom i energetskom sektoru. Tom prilikom je ocijenjeno da Crna Gora ima brojne potencijale u koje vrijedi ulagati. Turizam, kao najvažnija privredna grana, istaknut je kao prilika za jaču saradnju Crne Gore i Njemačke i na tome će se raditi. U tom kontekstu je promocija izrazito važna, a predstavnici njemačkog TUI-ija, najveće svjetske turističke kompanije, su zakazali posjetu Crnoj Gori, što je direktan rezultat ove saradnje, kako bi se bliže upoznali sa turističkom ponudom. "Crna Gora je prva sljedeća članica EU, koristi euro, dio je NATO-a, ima sjajne prirodne potencijale, ali i ljudske resurse tako da ima mnogo razloga zašto je dobar izbor za dolazak kredibilnih investitora", zaključio je premijer Spajić.

ZNAČAJ UČEŠĆA

Crna Gora je, kao pouzdan međunarodni akter, od početka ratnih dešavanja u Ukrajini zauzela jasan stav osuđujući agresiju Ruske Federacije u svim međunarodnim formatima. Crna Gora se pridružila pozivu međunarodne zajednice upućenom Rusiji za obustavu vojnih aktivnosti i povlačenje svojih trupa sa ukrajinske teritorije. Istovremeno, Crna Gora se, u skladu sa svojim vanjskopolitičkim opredjeljenjima, redovno pridružuje svim izjavama, deklaracijama i rezolucijama UN, EU, OEBS-a i drugih međunarodnih organizacija kojima se iskazuje podrška Ukrajini, poziva na okončanje neprijateljstva i oslobođenje okupiranih teritorija.

Učešće predsjednika Vlade Milojka Spajića na Konferenciji o oporavku Ukrajine bila je prilika da se ponovi posvećenost naše zemlje da, u skladu sa raspoloživim kapacitetima, nastavi sa pružanjem podrške Ukrajini u borbi za ostvarivanje prava zasnovanih na pravilima opšte prihvaćenog međunarodnog poretka i Povelje Ujedinjenih nacija.

Učešće predsjednika Vlade Milojka Spajića događaju Njemačkog atlantskog društva (DAG) posvećenom obilježavanju 75 godina postojanja NATO-a, bila je prilika da se naglasi da je Crna Gora odgovorna i pouzdana članica NATO saveza, spremna da, u saradnji sa saveznicama, pruži značajan doprinos međunarodnom miru i stabilnosti.

Dodatne aktivnosti predsjednika Vlade Spajića tokom njegovog boravka u Berlinu (učesće na godišnjem prijemu Istočnog odbora njemačke privrede i ekonomskom panelu u organizaciji Ekonomskog savjeta CDU-a, realizovane su u cilju unaprjeđenja saradnje Crne Gore sa SR Njemačkom, kroz prezentaciju Crne Gore kao atraktivne investicione destinacije i interaktivnu razmjenu mišljenja o mogućnostima daljeg snaženja saradnje sa zainteresovanim ekonomskim partnerima.